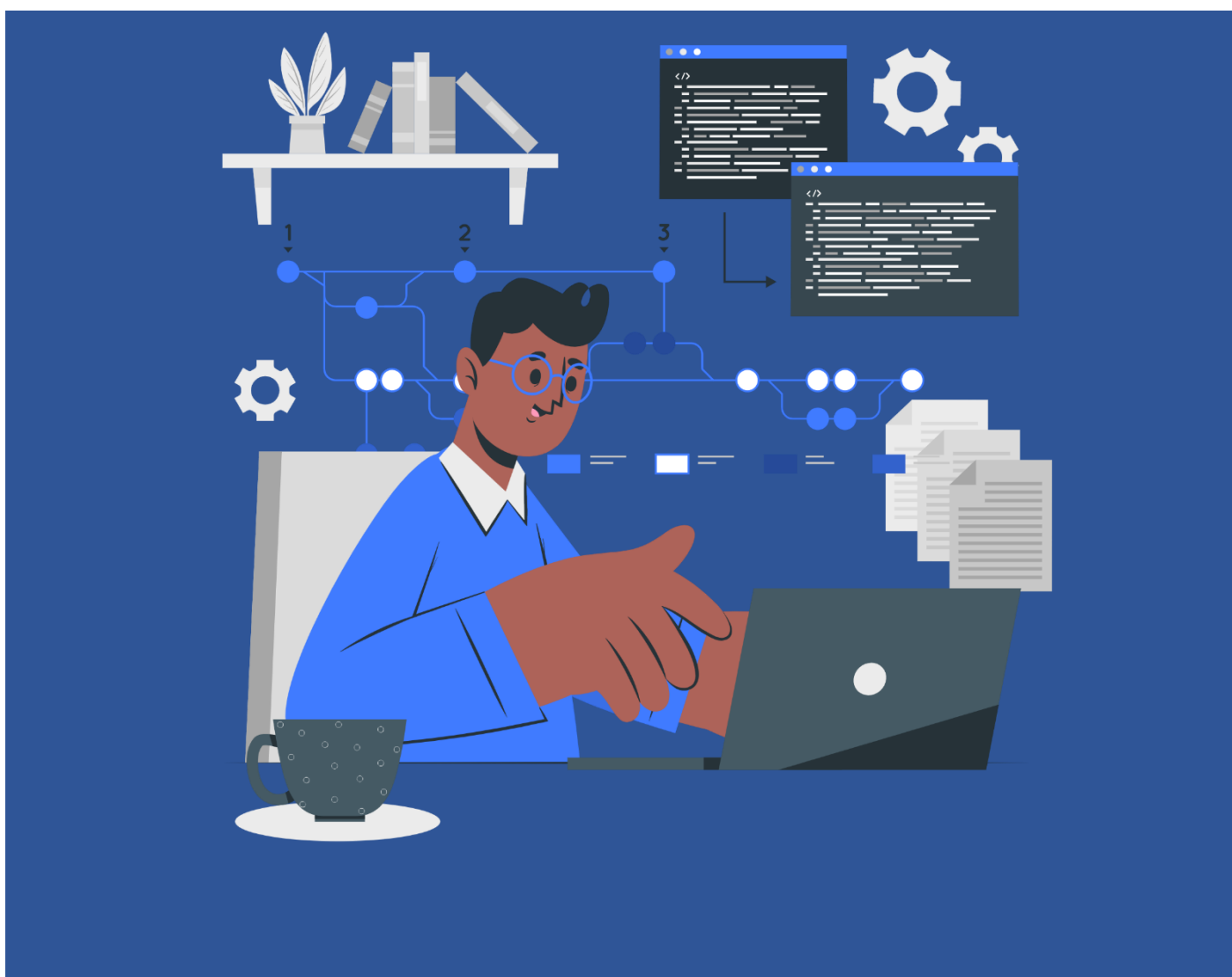

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНСУЛЬТАЦІЙНО-ТРЕНІНГОВИЙ ЦЕНТР

ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ

Рекомендований перелік курсів для підвищення рівня
цифрової компетентності бібліотечний фахівців

КЗ «ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА» ЗОР
РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНСУЛЬТАЦІЙНО-ТРЕНІНГОВИЙ ЦЕНТР

ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ

Рекомендований перелік курсів для підвищення рівня цифрової
компетентності бібліотечний фахівців

Запоріжжя

2021

УДК 023.5:004:005.336.2(083.13)

Ц75

Цифрова грамотність : Рекомендований перелік курсів для підвищення рівня цифрової компетентності бібліотечних фахівців / КЗ «ЗОУНБ» ЗОР, Регіон. консультаційно-тренінг. центр ; [уклад. Г. Мацієвська]. – Запоріжжя : [ЗОУНБ], 2021. – 40 с.

© Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека, 2021.

© Г. Мацієвська, уклад., 2021.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Реєстрація.....	8
Тестування.....	11
С0. Основи комп'ютерної грамотності.....	13
С1. Інформаційна грамотність.....	16
С2. Створення цифрового контенту	21
С3. Комунікація та взаємодія у цифровому суспільстві	23
С4. Безпека у цифровому середовищі	30
С5. Розв'язання проблем у цифровому середовищі та навчання протягом життя.....	36

Міністерство цифрової трансформації України у 2021 році представило Рамку цифрової компетентності для громадян. Рамка створена для того, щоб покращити рівень цифрових компетентностей українців, допомогти у створенні державної політики та плануванні освітніх ініціатив, спрямованих на підвищення рівня цифрової грамотності та практичного використання засобів і сервісів ІТ-технологій конкретними цільовими групами населення.

«Розвиток цифрових технологій відкриває для України нове «вікно можливостей» щодо зростання національної економіки, підвищення якості життя громадян. Скористатися цими можливостями — серйозний виклик та важливе завдання українського суспільства.

Цифровий розвиток передбачає виконання комплексу завдань, що позитивно вплинуть на економіку, бізнес, суспільство та життєдіяльність країни загалом. Основними цілями цифрового розвитку є:

- прискорення економічного зростання та залучення інвестицій;
- трансформація секторів економіки в конкурентоспроможні та ефективні;
- технологічна і цифрова модернізація промисловості та створення високотехнологічних виробництв;
- доступність для громадян переваг і можливостей цифрового світу;
- реалізація людського ресурсу, розвиток цифровізації промислового виробництва та цифрового підприємництва.

Цифрова компетентність є ключовою компетентністю в умовах четвертої промислової революції. **Цей термін містить впевнене, критичне та відповідальне використання і взаємодію з цифровими технологіями для навчання, працевлаштування, роботи, дозвілля та участі в суспільному житті.** Вона охоплює такі поняття, як інформаційна грамотність та медіаграмотність, комунікація та співпраця, створення цифрового контенту (включаючи програмування), безпека (включаючи захист персональних даних у цифровому середовищі та кібербезпеку), а також розв'язання різнопланових проблем і навчання впродовж життя»¹.

Міністерство цифрової трансформації України

Рамку було адаптовано українськими експертами за результатами досліджень, проведених у процесі реалізації міжнародного проекту Еразмус+ «Рамкова структура цифрових компетентностей для українських вчителів та інших громадян» (dComFra). За основу взято європейську концептуально-еталонну модель цифрових компетентностей для громадян DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens та рекомендації у сфері цифрових компетентностей від європейських та міжнародних інституцій. Перекладений та адаптований проект цієї рамки було обговорено та удосконалено в експертному середовищі із залученням представників експертно-консультативного комітету з цифрових технологій при Міністерстві освіти і науки, експертів мережі eSkills програми EU4 Digital в Україні та експертів комітету з питань цифрових навичок української національної цифрової коаліції

¹ Опис рамки цифрової компетентності для громадян України. – URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/0/2316-for_citizens_2.pdf

«Коаліції цифрової трансформації». Опис рамки було адаптовано до національних, культурних, освітніх та економічних особливостей України.

Наразі ця рамка містить 4 виміри, 6 сфер, 30 компетентностей та 6 рівнів володіння цифровими компетентностями.

Рамка охоплює безліч питань з галузі сучасних ІТ-технологій, які важливі для громадян України як у професійному, так і побутовому аспекті. Згідно з дескрипторами цифрових компетентностей у перелік знань, умінь і навичок у різних сферах застосування цифрового контенту введено питання як мінімально необхідного рівня комп'ютерної грамотності, зокрема щодо розуміння і реалізації окремих операцій і функцій з цифровими пристроями, так і вищої складності, аж до розробки і створення власного цифрового контенту, його аналізу та оптимізації. Такий підхід дозволяє роботодавцям, виробнича діяльність яких не має безпосереднього відношення до ІТ-галузі, гнучко сформулювати вимоги до цифрових компетентностей своїх працівників і оптимізувати кадровий потенціал відповідно до виконуваних функцій за рахунок цифровізації виробничого процесу та впровадження новітніх розробок ІТ у виробництво.

СТРУКТУРА

Запропоновані рекомендації структуровані згідно Рамки цифрових компетентностей громадян та розділені за сферами:

C0: Основи комп'ютерної грамотності:

- C0.K1. Використання комп'ютерних та мобільних пристроїв.
- C0.K2. Використання базового програмного забезпечення.
- C0.K3. Використання застосунків та прикладного програмного забезпечення.
- C0.K4. Використання Інтернету та онлайн-застосунків.
- C0.K5. Управління цифровою ідентичністю.

C1: Інформаційна грамотність. Вміння працювати з даними:

- C1.K1. Перегляд, пошук і фільтрація даних, інформації та цифрового контенту.
- C1.K2. Критичне оцінювання та інтерпретація даних, інформації та цифрового контенту. Перевірка надійності Джерел інформації. Протидія пропаганді.
- C1.K3. Управління даними, інформацією та цифровим контентом.
- C1.K4. Реалізація власних запитів і потреб за допомогою цифрових технологій.
- C1.K5. Самореалізація та особистий розвиток у цифровому суспільстві.

C2. Створення цифрового контенту:

- C2.K1. Розробка цифрового контенту.
- C2.K2. Редагування та інтеграція цифрового контенту.
- C2.K3. Авторське право і ліцензії.
- C2.K4. Первинні навички програмування.
- C2.K5. Творче використання цифрових технологій.

С3. Комунікація та взаємодія у цифровому суспільстві:

С3.К1. Взаємодія за допомогою цифрових технологій.

С3.К2. Поширення та обмін даними за допомогою цифрових технологій.

С3.К3. Співпраця за допомогою цифрових технологій.

С3.К4. Реалізація громадянської позиції за допомогою цифрових технологій.

С3.К5. Відповідальність, правові та етичні норми. Мережевий етикет.

С4. Безпека в цифровому середовищі:

С4.К1. Захист пристроїв та безпечне підключення до мережі Інтернет.

С4.К2. Захист персональних даних і приватності. Безпека в Інтернеті.

С4.К3. Захист особистих прав споживача від шахрайства та зловживань.

С4.К4. Захист здоров'я і благополуччя.

С4.К5. Захист навколишнього середовища.

С5. Розв'язання проблем у цифровому середовищі та навчання впродовж життя:

С5.К1. Розв'язання технічних проблем.

С5.К2. Визначення потреб та їх технологічного вирішення.

С5.К3. Самооцінка рівня власної цифрової компетентності, виявлення та усунення прогалин.

С5.К4. Вирішення життєвих проблем за допомогою цифрових технологій.

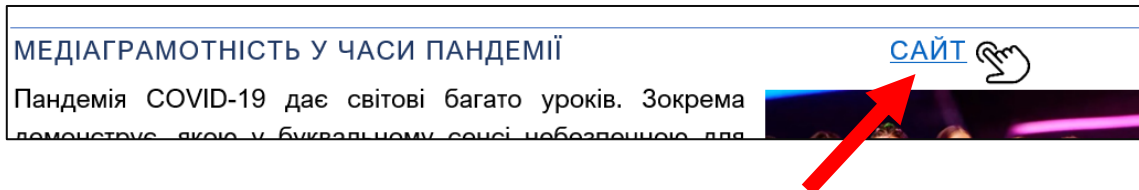
С5.К5. Навчання впродовж життя та професійний розвиток у цифровому середовищі.

ІНСТРУКЦІЯ

Для переходу на потрібний сайт натисніть лівою кнопкою миші на гіперпосиланні. У деяких випадках спочатку необхідно натиснути клавішу CTRL (не відпускайте).

РЕЄСТРАЦІЯ

Для прослуховування запропонованих онлайн курсів необхідно зареєструватися на відповідних сайтах. Реєстрація потрібна для:

- отримання доступу до матеріалів курсу;
- відслідковування власного прогресу;
- отримання електронних сертифікатів.

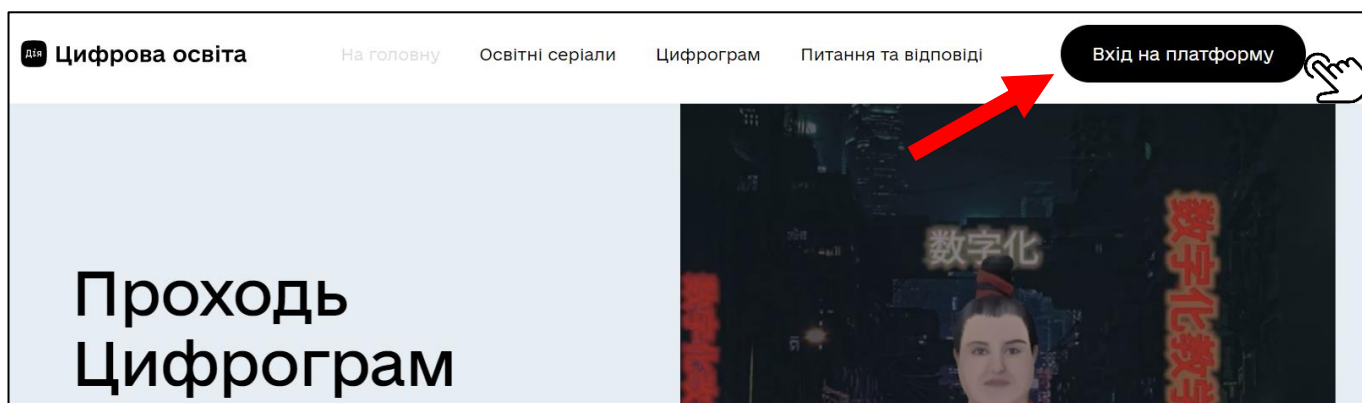
Приклад реєстрації на сайтах «Дія. Цифрова освіта» та «ВУМ»:

ДІЯ. ЦИФРОВА ОСВІТА

Для реєстрації вам потрібен лише номер телефону.

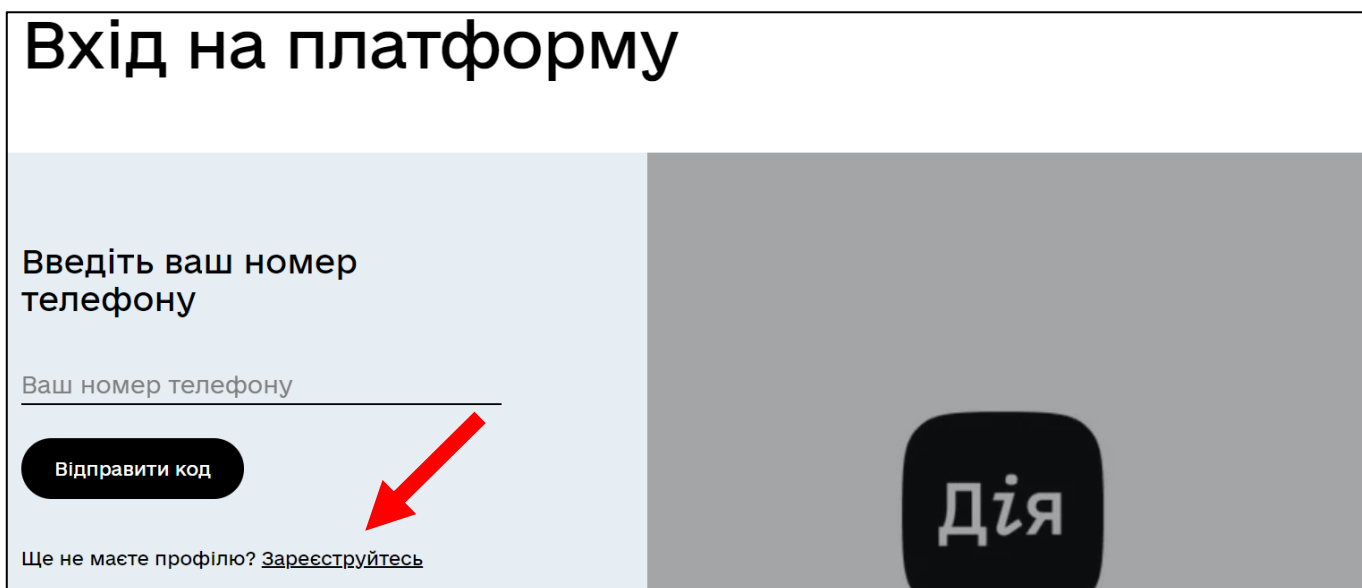
Крок 1. Відкрийте сайт за посиланням <https://osvita.diia.gov.ua/>

Крок 2. Натисніть на кнопку «Вхід на платформу».

Крок 3. Якщо ви на сайті перший раз, вам необхідно зареєструватися. Для цього натисніть на посиланні «Зареєструйтесь» під кнопкою чорного кольору «Відправити код».

Якщо ви вже зареєстровані, виконуйте крок 4.

Крок 4. Введіть ваш номер телефону у поле «Ваш номер телефону», натиснувши на ньому лівою кнопкою миші (зверніть увагу на формат введення номеру). Перевірте правильність введення. Натисніть кнопку чорного кольору «Відправити код».

Вхід на платформу

Зареєструйтесь'."/>

Введіть ваш номер телефону

Ваш номер телефону

Відправити код

Ще не маєте профілю? [Зареєструйтесь](#)

Крок 5. На ваш номер телефону прийде sms-повідомлення з кодом (чотири цифри). Зберігати код не потрібно, він кожного разу приходиться різний.

Код необхідно ввести у поле «Введіть код». Далі натисніть «Увійти».

Отримали код?

Містом [Повідомлення про обробку персональних даних](#)'. Below this is a black button with the text 'Увійти' and a hand cursor icon. At the bottom of the form, there is a paragraph: 'Ви отримаєте sms-код упродовж 3 хвилин. Цей код можна буде ввести для реєстрації протягом 5 хвилин. Код не прийшов, або не певні, що ввели номер вірно? Поверніться на крок назад і спробуйте знову.' and a link: '← [Повернутись назад](#)'."/>

Отримали код?

Введіть код

Закликаємо ознайомитись з [Містом](#) [Повідомлення про обробку персональних даних](#)

Увійти

Ви отримаєте sms-код упродовж 3 хвилин. Цей код можна буде ввести для реєстрації протягом 5 хвилин. Код не прийшов, або не певні, що ввели номер вірно? Поверніться на крок назад і спробуйте знову.

← [Повернутись назад](#)

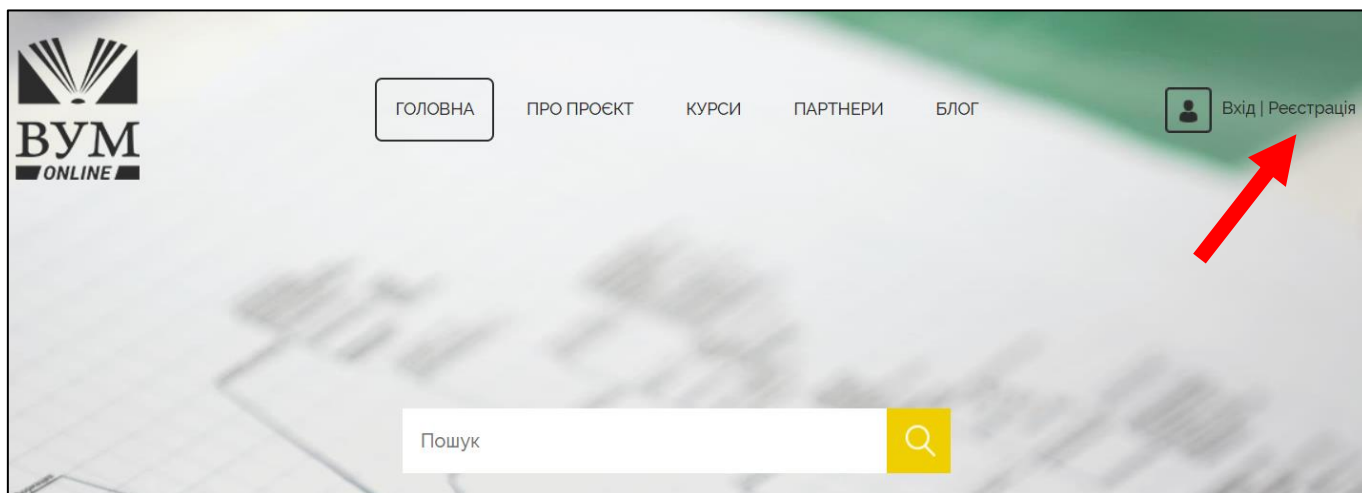
Зверніть увагу! Сайт «Дія. Цифрова освіта» (Освітній портал) та сайт «Дія» (Портал державних послуг) – це два різних, не пов'язаних один з одним, сайти. Кожен з них потребує окремої реєстрації.

ВУМ (ВУЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МАЙДАНУ)

Для реєстрації вам необхідно мати адресу вашої власної електронної пошти або мати обліковий запис (профіль) у Facebook.

Крок 1. Відкрийте сайт за посиланням <https://vumonline.ua/>

Крок 2. Натисніть на кнопку «Реєстрація».

Крок 3. Ви можете здійснити реєстрацію, використовуючи обліковий запис Facebook. Для цього достатньо натиснути позначку Facebook. Далі виконуйте інструкції системи.

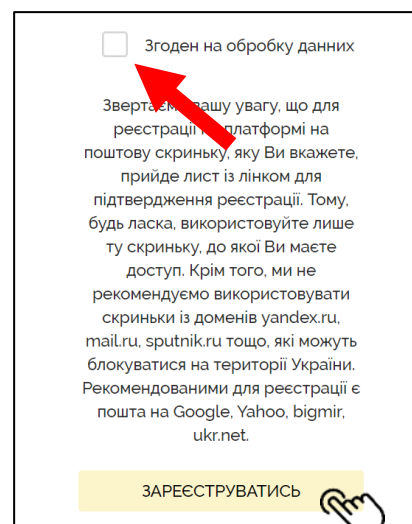
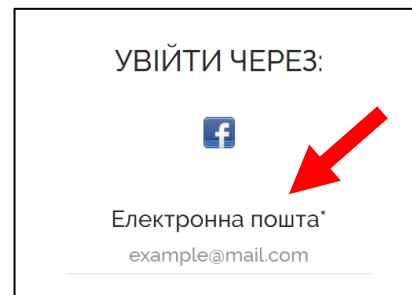
Крок 4. Другий спосіб – зареєструватися за допомогою електронної пошти. Заповніть всі поля форми для реєстрації.

Необхідно вказати власну електронну пошту, до якої у вас є доступ (ви пам'ятаєте пароль). На електронну пошту прийде лист з посиланням для підтвердження реєстрації.

Нікнейм – це особисте, переважно вигадане ім'я, яким називають себе користувачі інтернету в різноманітних чатах, форумах, месенджерах, на сайтах.

Уважно заповнюйте поля «Ім'я» та «Прізвище». Саме у такому вигляді вони будуть вказані на сертифікатах.

Крок 5. Після заповнення всіх полів, надайте згоду на обробку даних, натиснувши на білому квадраті лівою кнопкою миші. Далі натисніть кнопку «Зареєструватись»

ТЕСТУВАННЯ

Перед початком проходження навчальних курсів рекомендуємо перевірити свій рівень цифрової грамотності. Для цього ви можете використовувати декілька ресурсів.

ЦИФРОГРАМ

Цифрограм — це можливість перевірити цифрову грамотність будь-якому громадянину. Бета-версія Цифрограму пропонує дати відповідь на 90 запитань. Завдання тесту систематизовані за сферами знань європейської рамки цифрових компетентностей для громадян DigComp 2.1., адаптовані українськими експертами.

Перед проходженням тесту необхідно буде авторизуватися на платформі. Це потрібно, щоб ви змогли зберегти ваші результати та отримати сертифікат.

Рекомендуємо пройти тест до початку проходження навчальних курсів та після. Це дасть можливість порівняти результати та побачити прогрес.

Тривалість тесту ~ 30-40 хв.

[ПРОЙТИ ТЕСТ](#)

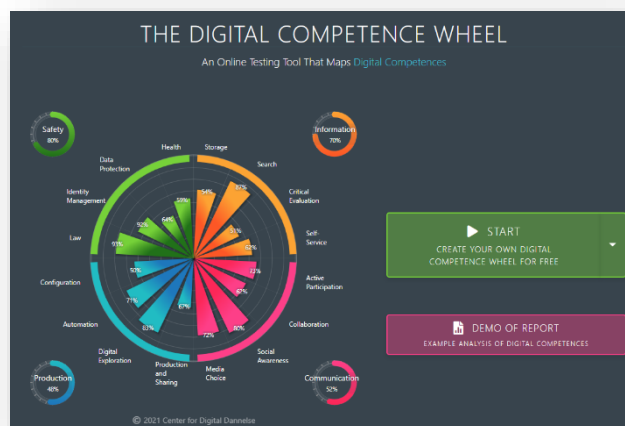
[МЕТОДОЛОГІЯ](#)

THE DIGITAL COMPETENCE WHEEL (КОЛЕСО ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ)

Колесо цифрової компетентності - це полярна діаграма, яка наочно ілюструє силу 16 різних цифрових компетенцій.

Кожна колонка представляє компетенцію з можливим балом від 0 до 100%. Чим вищий бал, тим сильніша компетентність. По центру колеса відображається оцінка вашої загальної цифрової компетентності.

Мета Колеса цифрових компетентностей - надати огляд того, які цифрові компетенції існують і які слід вдосконалювати, а також конкретне натхнення щодо вдосконалення найбільш відповідних цифрових компетентностей.

Колесо цифрових компетентностей було розроблено Center for Digital Dannelsе, який займається цифровізацією та цифровою освітою з 2009 року.

Колесо цифрових компетентностей теоретично базується на великому дослідницькому проєкті ЕС, DIGCOMP, що впливає із включення Європейським Парламентом цифрової компетенції як однієї з восьми основних компетенцій для навчання впродовж життя.

Для проходження тесту ви повинні оцінити себе за 7-зірковою шкалою залежно від того, наскільки вам підходить опис. Справа не в тому, щоб поставити собі високий бал у всіх сферах, а в тому, щоб визначити свої сильні та слабкі сторони.

Увага! Сайт на англійській мові. Якщо ви не знаєте мову, включіть автоматичний переклад сайту у браузері.

Тривалість тесту ~ 15 хвилин.

[ПРОЙТИ ТЕСТ](#)

NORTHSTAR DIGITAL LITERACY TESTS

Тестування Northstar дозволяє роботодавцям оцінити здатність працівника виконувати робочі завдання з використанням новітніх технологій.

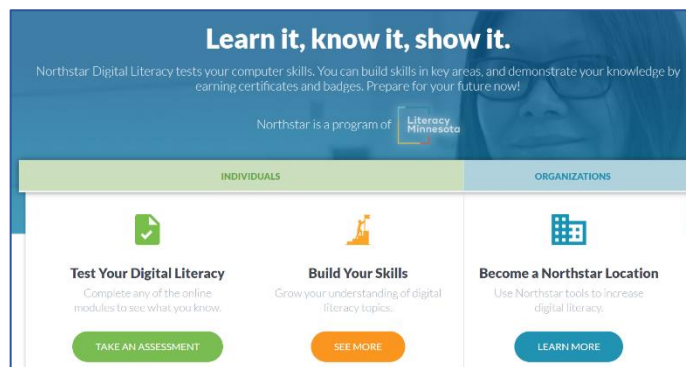
Завдяки тесту можна перевірити ключові цифрові навички в трьох сферах:

- ✓ Базові комп'ютерні навички – основні навички використання комп'ютера, інтернету, електронної пошти і операційних систем Windows OS та Mac OS X.
- ✓ Базові навички використання програмного забезпечення – Word, Excel, PowerPoint.
- ✓ Використання технологій для виконання завдань – соціальні медіа, інформаційна грамотність.

Онлайн тест Northstar визначає не лише рівень цифрової грамотності, але й конкретні прогалини в знаннях, над якими потрібно працювати. Для успішного складання тесту потрібно правильно відповісти на 90+ відсотків питань.

Повноцінно використовувати сайт (отримати сертифікат) можна лише на території США. Але пройти будь-який з 14 тестів можливо і без реєстрації.

Увага! Сайт на англійській мові. Якщо ви не знаєте мову, включіть автоматичний переклад сайту у браузері.

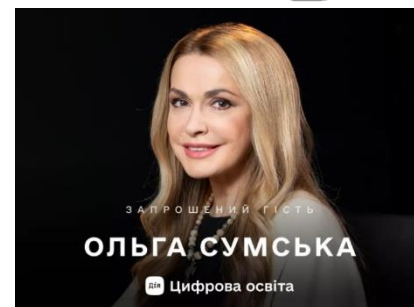
[ПРОЙТИ ТЕСТ](#)

БАЗОВІ ЦИФРОВІ НАВИЧКИ

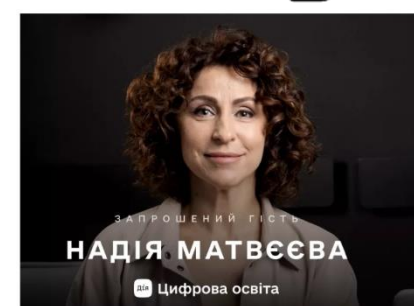
Як знайти відповідь на будь-яке запитання, швидко та безкоштовно надіслати листа чи обмінятися фото з близькими? Як не стати жертвою інтернет-шахрайства та як налаштувати свій телефон і комп'ютер так, щоб усе було видно та чути? У цьому вам допоможе інтернет, комп'ютер та смартфон. А як ними користуватися? З'ясуємо із Ольгою Сумською — вже у першому сезоні!

[СЕЗОН 1](#)

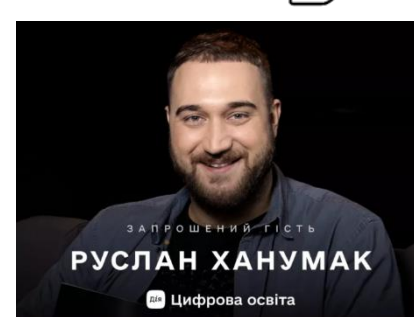
Як гуглити так, щоб справді знайти відповідь на своє запитання. І як перевірити, чи відповідь достовірна? Як не просто бути на зв'язку, а ще й ділитися своїми новинами онлайн і читати новини друзів? Як захистити свою приватність у соцмережах та як полагодити комп'ютер, який завис? Дізнаємося разом із Надією Матвєєвою у цьому сезоні!

[СЕЗОН 2](#)

Як гуглити за кількома запитаннями одночасно та структурувати знайдене в Google-документі? Як створити професійний імідж у Facebook та ділитися фаховими порадами у блозі? Як використовувати чужий контент, не порушуючи авторських прав? Як навчатися безкоштовно та у будь-який час? Відповіді на всі ці запитання відшукаємо разом із Русланом Ханумаком — у цьому сезоні!

[СЕЗОН 3](#)

ГОСТЬОВИЙ КУРС З МОБІЛЬНОЇ ГРАМОТНОСТІ

«СМАРТФОН ДЛЯ БАТЬКІВ»

У 10 інтерактивних відео-уроках курсу «Смартфон для батьків» від Київстар ви знайдете покрокову інструкцію від ввімкнення новенького смартфона до налаштування його під себе. А також дізнаєтесь, як встановлювати різні корисні додатки на смартфон, налаштовувати мобільний інтернет, безкоштовно спілкуватися з рідними у найпопулярнішому месенджері, робити відео-дзвінки, слухати музику та захищати свій телефон від вірусів.

[САЙТ](#)

«СМАРТФОН ДЛЯ БАТЬКІВ» ВІД КИЇВСТАР

Окремий сайт з навчання користування смартфоном від Київстар. Сайт постійно оновлюється та додаються нові відео-уроки. Додано інструкції з використання соціальних мереж, про онлайн покупки та захист від мобільних шахраїв. Реєстрація не потрібна, відсуне тестування та не надається сертифікат. Це виключно інформаційний сайт.

[САЙТ](#)

ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ 1.0. НА БАЗІ ІНСТРУМЕНТІВ GOOGLE

Освітній серіал охоплює можливості та особливості функціонування безкоштовних сервісів Google для використання в професійній діяльності та повсякденному житті. З усім різноманіттям онлайн-інструментів допоможе розібратися сертифікований тренер Google for Education, директор Академії цифрового розвитку Антоніна Букач. А зірковий гість освітнього серіалу – народний депутат Роман Грищук.

[САЙТ](#)

WORD ТА EXCEL: ІНСТРУМЕНТИ І ЛАЙФХАКИ

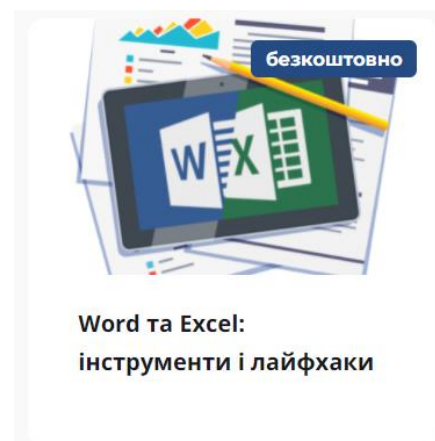
Програмні додатки Word та Excel мають широке застосування в повсякденному житті завдяки своїм можливостям роботи з документами. Вміння працювати з текстовим редактором Word та табличним процесором Excel не повинні обмежуватися первинними навичками зі звичайного набору тексту або використання функції суми для підбиття підсумків електронної таблиці.

Мета курсу "Word та Excel: інструменти і лайфхаки" - напрацювати навички грамотної та кваліфікованої роботи з цими програмними доданками, що є важливим як в навчанні, так і в роботі.

Курс розбито на дві частини. Перша частина курсу представляє собою набір прикладів практичного застосування різних інструментів Word для документоведення. Друга - розкриває сенс та нюанси обробки інформації в табличному процесорі Excel.

По завершенні курсу, окрім знань, які стануть Вашим величезним активом, Ви зможете отримати сертифікат про успішне закінчення курсу "Word та Excel: інструменти і лайфхаки".

[САЙТ](#)

ЕФЕКТИВНІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

[САЙТ](#)

Цей онлайн курс розроблений для того, аби ви розпочали свій шлях до вироблення нової системи створення презентацій. Я підкажу вам природні моделі комунікації з людьми, які допоможуть утримувати їх увагу, будувати довіру і формувати партнерство. За їх допомогою ви також на етапі підготовки працюватимете швидше і якісніше.

Ваші презентації вражатимуть наглядністю, доступністю у розумінні та вмінням надихати. Найкращі промови світу, власне, мають в своїй основі три опори: факти, історії та ілюстрації.

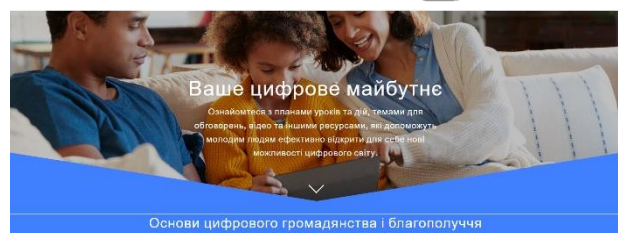
В рамках цього курсу ми будемо говорити про те, як творити власними руками вражаючий дизайн ваших презентацій. Водночас, правила та лайфхаки ви легко зможете застосовувати при створенні кліпів, брошур, плакатів чи інфографік.

ДОДАТКОВІ МАТЕРІАЛИ

ПЛАТФОРМА GET DIGITAL ВІД FACEBOOK

[САЙТ](#)

Українська версія платформи з цифрової освіти Get Digital від Facebook. Ресурс створений для підлітків, батьків і вчителів, щоб надавати всю необхідну інформацію для ведення безпечного та екологічного життя в цифровому світі.

С1. ІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ У ЧАСИ ПАНДЕМІЇ

Пандемія COVID-19 дає світові багато уроків. Зокрема демонструє, якою у буквальному сенсі небезпечною для життя може бути дезінформація і як швидко вона поширюється. Інформаційні гіганти, такі як Фейсбук, об'єднуються із фактчекерами, щоб дати відсіч фейкам і неперевіреним інформації. Проте не менш важлива особиста інформаційна гігієна, а саме вміння самостійно аналізувати отриману інформацію. Під час курсу ви дізнаєтеся, як відрізнити фейки від фактів, які існують ресурси для перевірки візуального контенту, які слова в новинному повідомленні мають насторожити та як не потрапити на гачок маніпуляторів.

[САЙТ](#)

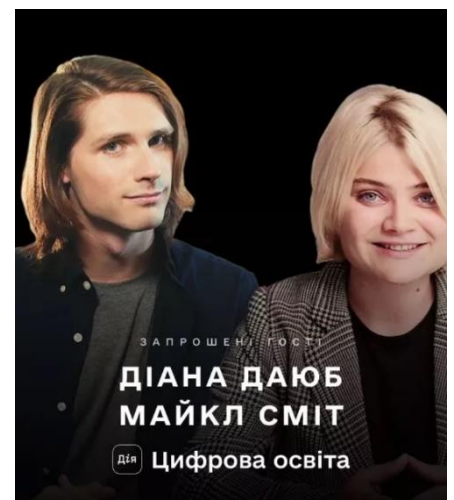

VERY VERIFIED: ОНЛАЙН-КУРС З МЕДІАГРАМОТНОСТІ

Маніпулятивний контент та дезінформація надто поширені в сучасному інформаційному середовищі. Як небезпечний, але дієвий вірус, така інформація націлена на ураження великої кількості людей. Very Verified розроблений як відповідь та вакцинація проти вірусу дезінформації і надає практичні навички медійної та інформаційної грамотності, які можуть стати частиною нашого насиченого життя.

Повна версія курсу, яка містить відео, статті та інтерактивні завдання: <https://verified.ed-era.com/ua>

[САЙТ](#)

ДЕЗІНФОРМАЦІЯ: ВИДИ, ІНСТРУМЕНТИ ТА СПОСОБИ ЗАХИСТУ

Все частіше ми звертаємо увагу на таке явище, як «дезінформація» і давно вже знаємо, що воно стало невід'ємною частиною нашого інформаційного простору. Кількість держав, які використовують дезінформаційні кампанії, постійно зростає, а інформаційні маніпуляції перетворились на зброю цілих країн, що використовують її для збереження власних режимів і впливу на інші держави – підриву їхньої стійкості та навіть втручання у вибори.

[САЙТ](#)

Дезінформація: види, інструменти та способи захисту

Як дезінформація може так впливати на суспільства та до яких наслідків це призводить? Що таке дезінформація та чи не нове це модне слово на позначення давно відомої пропаганди? Як можна розпізнавати дезінформацію та чи можливо сьогодні захистити себе від неї? Саме для того, аби дати відповіді на ці запитання, і був створений цей курс.

ІНФОРМАЦІЙНА ГІГІЄНА.

ЯК РОЗПІЗНАТИ БРЕХНЮ В СОЦМЕРЕЖАХ, В ІНТЕРНЕТІ ТА НА ТЕЛЕБАЧЕННІ

Як часто вам здається, що вас дурять в інтернеті? Як часто ви усвідомлюєте, що це маніпуляція чи шахрайство, але не розумієте, навіщо й кому вони потрібні?

Facebook-тест “Який святий тобою опікується”, повідомлення “Завтра Viber стане платним — перешли це далі, і для тебе він залишиться безкоштовним”, прохання “Поставте плюстик у коментарях, і ми перерахуємо 1 цент на лікування раку” та ще тисячі інших варіантів дописів, що мають одну мету — обдурити вас.

На цьому курсі ви зрозумієте, як не потрапити на гачок маніпуляторів в інтернеті, у соцмережах та онлайн-ЗМІ. А ще ці знання допоможуть пояснити рідним та колегам, які небезпеки чатують на них в онлайні.

САЙТ

Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах, в інтернеті та на телебаченні

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ: ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ

Авторська розробка відомого політолога, викладача, автора досліджень гібридної війни Євгена Магди. Курс присвячений медіаграмотності та головним викликам сучасного світу – дезінформації та фейкам.

Мета курсу – надати слухачам зручний інструментарій для вивчення медіаграмотності заради втілення його принципів та засад в українському суспільстві.

У цьому курсі ви дізнаєтесь:

- ✓ Що таке інформація і за якими законами вона розвивається?
- ✓ Якими є наслідки інформатизації?
- ✓ Чи можна регулювати інформаційний потік в сучасному світі?
- ✓ Яким є вплив дезінформації?
- ✓ Як працюють основні методи дезінформування?
- ✓ Чим загрожує дегуманізація?
- ✓ На якій глибині інформаційного океану починають загрозувати фейки?
- ✓ Що сприяє поширенню фейків?
- ✓ Чому вплив фейків є потужним та як навчитися їх розпізнавати?
- ✓ Значення медіаграмотності у сучасному світі.

САЙТ

Медіаграмотність: практичні навички

Як часто Ви перевіряєте свою стрічку у Facebook та обговорюєте новини з друзями? Ми отримуємо регулярні оновлення та сповіщення з відусіль — месенджери, електронна пошта, медіа. «Бути в курсі» — модно, тож ми намагаємось охопити якомога більше інформації. Однак інформація може бути оманливою та перевантажувати наш мозок.

Як ранкова кава бадьорить нас, так критичне мислення допомагає нам бути зосередженими та пильними. Кава стала щоденним ритуалом для багатьох із нас. Таким самим ритуалом повинна стати й медіаграмотність.

«Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності» пояснює, як орієнтуватися в інформації довкола та як розпізнавати дезінформацію та пропаганду.

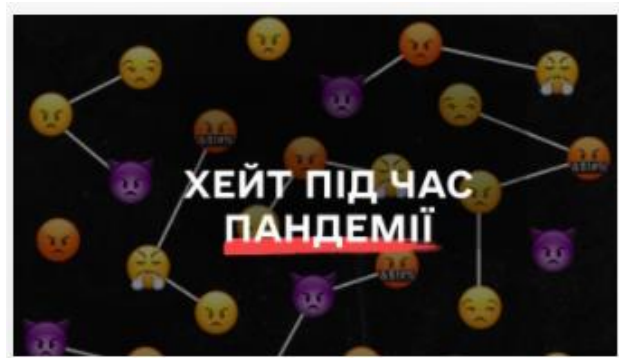
ХЕЙТ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ

Онлайн-курс із протидії мові ворожнечі в інтернеті. Ти зрозумієш, як маніпулювали твоїми емоціями під час карантину. І зрозумієш, що можна зробити, щоб не опублікувати черговий злісний коментар чи пост.

Цей онлайн-курс розробили, щоб ти:

- зрозумів/-ла, до чого можуть призвести негативні коментарі думок та рішень інших людей;
- навчився/-лася самостійно зупиняти потік хейту стосовно себе чи інших;
- міг/могла впоратись із особистими негативними емоціями щодо інформації в інтернеті.

ЯК РОЗУМІТИ СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ. КУРС ДЛЯ ЖУРНАЛІСТІВ

Ефективна робота в соціальних мережах починається з розуміння природи онлайн-спілкування, а відповідно – вміння спілкуватись із користувачами їхньою мовою, мовою Інтернету, мемів, візуальних образів та якісного контенту.

Ми поговоримо про те, як працювати із Facebook, Twitter, Instagram та іншими популярними соцмережами.

Розглянемо, як можна управляти контентом користувачів, і чому стилістика в Інтернет є важливою.

Також ви навчитесь використовувати нові інструменти інтерактивності з читачами.

Як розуміти соціальні мережі.
Курс для журналістів.

Курс про соцмережі розрахований на журналістів та редакторів з пост-радянського простору. Лекції також будуть цікаві тим, хто не уявляє своє життя без Інтернету.

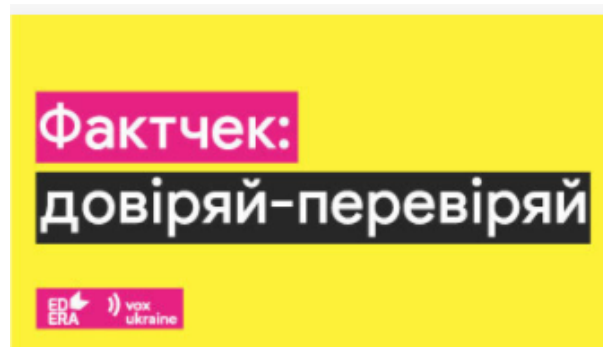

ФАКТЧЕК: ДОВІРЯЙ-ПЕРЕВІРЯЙ

[САЙТ](#)

Втомилися від інтернет-фейків, маніпуляцій ЗМІ та брехні політиків? Хочете навчитися відрізняти брехню від правди у новинах, дописах на Facebook та відео на YouTube? Не знаєте, яким ЗМІ та експертам довіряти?

Проект VoxCheck та EdEra створили онлайн-курс «Фактчек: Довіряй-перевіряй» саме для тих, хто хоче споживати тільки правдиву інформацію і не потрапляти у пастку фейків та міфів.

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРІВ: ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК

Медіаграмотність для бібліотекарів : практичний poradник / Ю. М. Зоря, Н. М. Степанова, В. І. Потапова ; за ред. О. В. Волошенюк, Р. І. Євтушенко. — Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2021. – 75 с.

Медіаграмотність та освітній процес, побудований на її засадах, за останні роки стали основою реформ, які відбуваються в системі освіти в провідних країнах Європи. Уміння мислити критично – головна навичка XXI століття, що забезпечує науково-технічний і суспільний прогрес та служить запорукою демократії. І саме бібліотека відіграє в розвитку цього вміння одну з першорядних ролей. Адже сьогодні бібліотеки – це сучасні мультисервісні інформаційні центри, покликані виховувати компетентного медіаспоживача. Цей poradник містить методично-практичний матеріал для бібліотекарів і буде корисний усім, кому не байдуже майбутнє молодого покоління в нових умовах інформаційного суспільства.

[Завантажити](#)

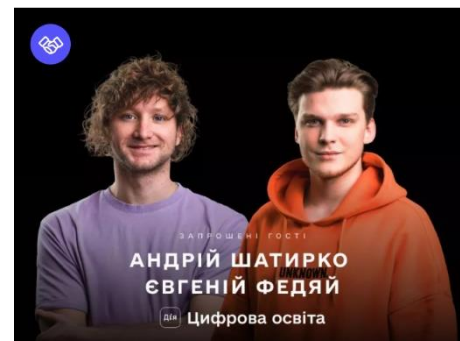

С2. СТВОРЕННЯ ЦИФРОВОГО КОНТЕНТУ

ЯК СТАТИ YOUTUBE-БЛОГЕРОМ

YouTube — це найбільший відеохостинг у світі, який нараховує 2 млрд. користувачів по всій планеті, а в Україні займає друге місце серед усіх сайтів за відвідуваністю. Освітній серіал розповість, де шукати ідеї для власних відео, критерії вдалого відео, авторське право, оформлення YouTube-каналу, оптимізацію відео, аналіз конкурентів, монетизацію каналу. Своєю експертизою, успішним досвідом створення та поширення контенту в YouTube поділяться власник агенції SHATYRKO AGENCY Андрій Шатирко, а також тренер Цитрус Академії Євгеній Федяй.

[САЙТ](#)

КЛУБ НЕ АНОНІМНИХ БЛОГЕРІВ

Участь у серіалі взяли: Вова Остапчук, Джеррі Хейл, Андрій Трушковський, Діана Глостер, Слава Дьомін, Ліза Василенко, Раміна Есхакзай. Освітній серіал охоплює теми: які інструменти є для пошуку ідеї та тем для YouTube-каналу, як правильно працювати з контентом, як поетапно створюється сценарій для відео, як зробити, щоб картинка не тряслась, яка техніка є важливою, монтаж, візуальні ефекти, як гратися зі звуком, як розробити свій фірмовий стиль YouTube-каналу, які чинники ранжування відео та як просувати відео.

[САЙТ](#)

ОСНОВИ WEB UI РОЗРОБКИ 2020

Вебпрограмування або веброзробка – це створення динамічних вебзастосунків та вебсайтів, яскравими прикладами яких є соціальні мережі, наприклад, Facebook, сайти електронної комерції типу Amazon, а також різноманітні корпоративні сайти та сайти-візитки.

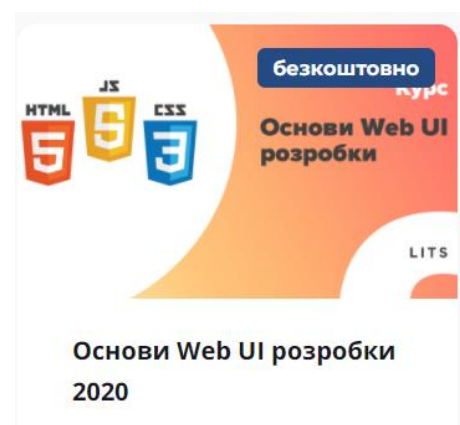
Хороша новина в тому, що веброзробка – це нескладно! Цей курс допоможе вам розібратися у вебпрограмуванні та навчитися базово кодити лише за 5 тижнів!

ПРОГРАМА КУРСУ

В процесі навчання ви дізнаєтеся:

- як працює інтернет та браузер;
- все про HTML та CSS, навчитеся з ними працювати;
- все про мову програмування Javascript та як писати прості застосунки за її допомогою;
- в чому різниця між client-side та server-side розробкою;

[САЙТ](#)

- про історію та найновіші тренди у веброботці;
- про специфіку роботи front-end розробника;
- про середовища розробки.

ПРОСУВАННЯ В YOUTUBE

[САЙТ](#)

Більше 21 млн користувачів — такого розміру досягла аудиторія YouTube в Україні. А як би було чудово, щоб хоча б частина з них дізналися про ваші товар чи послугу та придбали їх. Вже уявили собі цю картину? Але вона вам здається доволі нереалістичною? І ваше хвилювання цілком зрозуміле, бо ж далеко не у всіх є досвід створення відео-контенту. Та не хвилюйтеся, всі зірки YouTube з чогось починали. Саме у цьому курсі ви знайдете відповіді на більшість питань, які хвилюють новачків у YouTube, і зможете зробити свої впевнені кроки на цій платформі.

Навіщо бізнесу чи бренду потрібен YouTube-канал? З чого почати створення свого YouTube-каналу? Як правильно упакувати ваш канал? Як налаштувати та оптимізувати відео, обкладинки та ключові слова? Як максимально ефективно використовувати інтерактивні елементи? Чи потрібно співпрацювати з блогерами та з чого починати співпрацю, які нюанси врахувати, щоб отримати максимальний результат? Як рахувати аналітику та оцінювати показники ефективності тих чи інших інструментів?

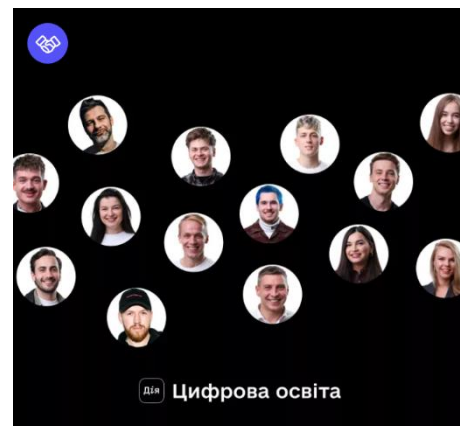
СЗ. КОМУНІКАЦІЯ ТА ВЗАЄМОДІЯ У ЦИФРОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ

TIKTOK / INSTAGRAM / FACEBOOK:

ЯК ЗАЛИШАТИСЬ В ТРЕНДІ В 2020

В цьому серіалі ви дізнаєтесь, що таке TikTok, Instagram і Facebook. Розберетесь для чого вони потрібні, як з ними працювати та яку соціальну мережу обрати для себе, як без професійних навичок створювати якісні фото та відео, чому ТікТок змусив танцювати весь світ, що таке таргетована реклама, як вона допоможе дізнатись про вас, як за допомогою лише смартфона заробляти гроші, як соціальні мережі змінили правила бізнесу, що про це скажуть лідери українського ринку.

[САЙТ](#)

ЦИФРОВІ КОМУНІКАЦІЇ В ГЛОБАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ

Курс «Цифрові комунікації в глобальному просторі» покликаний поширювати знання про інформаційні технології серед усіх зацікавлених нефахівців, які не мають базових навичок технічного спрямування, але прагнуть більше дізнатися про галузь, навчитися працювати в інформаційному середовищі.

Ви дізнаєтесь про основні сучасні операційні системи, довідаєтесь про види веб-ресурсів та специфіку їх створення й використання у сучасному інформаційному просторі, опануєте хмарні технології, інструментарій роботи із соціальними мережами, цифровий етикет та оптимізацію процесів. Наші викладачі розкажуть, як правильно захистити себе від кіберзагроз й чому саме інформаційні технології керують сучасним світом.

[САЙТ](#)

ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ

Ви розпочали власний бізнес та готові працювати з першими клієнтами, але звідки вони дізнаються про вас? Як правильно підібрати маркетингові інструменти, аби не загубитись серед сотень тисяч інших? Всі та кожен хочуть щось продати або запропонувати. Курс «Цифровий маркетинг» надасть вам всі необхідні базові навички, які допоможуть зробити головні кроки на шляху просування вашого бізнесу у цифровому середовищі.

[САЙТ](#)

Цифровий маркетинг

Як правильно побудувати ваш сайт? На що звертають увагу клієнти? Де шукати перших замовників? На чому засновується репутація в мережі? Чому особистий бренд – це важливо? Як налаштувати рекламу в Google та змусити працювати соціальні мережі на вас? Справжній гуру інтернет-маркетингу, офіційний Google-партнер Ігор Івіцький вже підготував відповіді на ці питання!

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ДЛЯ РОБОТИ В СОЦМЕРЕЖАХ

САЙТ

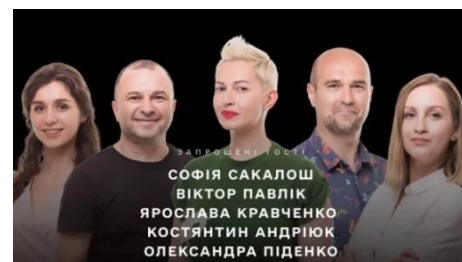
Соціальні мережі давно вже стали не тільки невід'ємною частиною життя, а й дуже ефективним інструментом для просування бізнесу. Але, як із будь-яким інструментом, якщо ним користуватися неуміло, витрачені час і кошти не принесуть очікуваних результатів. А інколи невмілими діями можна навіть суттєво нашкодити своєму бізнесу. Тож якщо хочеш гарних результатів та успішно використовувати соцмережі для розвитку свого бізнес-проекту – прохось цей курс та одразу застосовуй отримані знання на практиці.

ЗІРКИ Е-ДЕМОКРАТІЇ

САЙТ

Освітній серіал розповідає про інструменти електронної демократії: електронні петиції, громадський бюджет, е-консультації, запит на отримання публічної інформації та інші. Участь у серіалі взяли Софія Сакалош, Віктор Павлик, Ярослава Кравченко, Костянтин Андріюк, Олександра Піденко.

ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДПИС

САЙТ

Електронний підпис необхідний для реалізації функцій електронної демократії, забезпечення доступу громадян та бізнесу до отримання публічних послуг онлайн, переходу до електронного документообігу та спрощення ведення бізнесу. Проте у громадян часто виникає багато запитань, на які потрібно давати відповіді. Які можливості дає електронний підпис? Як безпечно його зберігати? Де отримати? Як використовувати? Як підписати документ? Всі ці та багато інших запитань обговоримо з експертом Мінцифри у сфері електронних довірчих послуг Олександром Козловим, а також з українськими акторами — Тетяною Шелігою та Максимом Самчиком.

Цей курс для того, щоб навчитись по максимуму використовувати можливості електронного підпису, адже він є ключем до цифрового світу.

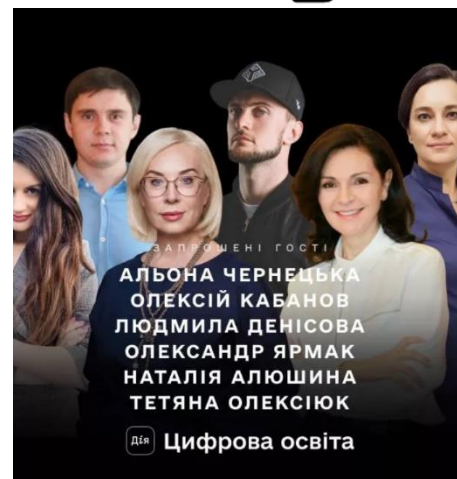

ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Складність законодавства, реформа децентралізації та значна плінність кадрів в органах державної влади та місцевого самоврядування призводить до низки неоднозначних підходів в забезпеченні доступу до публічної інформації. Освітній серіал спрямований на підвищення рівня знань законодавства з доступу до публічної інформації, запобігання порушенням прав громадян на інформацію у зв'язку з необґрунтованим обмеженням доступу, прискорення процесу оцифрування інформації та використання інтернет-технологій під час її оприлюднення та взаємодії з громадянським суспільством.

[САЙТ](#)

АДМІНІСТРАТИВНИЙ РЕСУРС І ЯК ЙОМУ ПРОТИДІЯТИ

Зловживання адміністративними ресурсами — це спосіб використання владних повноважень та державних ресурсів партіями або політиками у їхніх власних виборчих інтересах. Під час курсу ви дізнаєтеся, що таке адміністративний ресурс, які є його різновиди, якими були приклади його використання на різних виборах в Україні, якою є відповідальність за зловживання адміністративними ресурсами та як ефективно йому протидіяти, дотримуючись етичних стандартів поведінки.

Курс підготовлено за підтримки Міжнародної фундації виборчих систем (IFES), Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), Міністерства міжнародних справ Канади та британської допомоги від уряду Великої Британії в рамках проекту “Вибори без адмінресурсу”.

[САЙТ](#)

ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ: ВІД А ДО Я

Інформаційні запити стали невід'ємним та ефективним інструментом отримання суспільно важливої інформації для журналістів та громадських активістів. Завдяки активному використанню механізмів доступу, громадянському суспільству вдалось відкрити декларації високопосадовців, інформацію про діяльність державних та комунальних підприємств, розпорядження бюджетними коштами та майном, помічників народних депутатів та багато інших відомостей, а також отримати доступ на засідання місцевих рад та навіть Верховної Ради України.

На сьогодні більшість порушень права на доступ до інформації пов'язана, у першу чергу, з низьким рівнем знань національного законодавства та міжнародних стандартів у цій сфері, зокрема щодо розрізнення запиту і звернення. Саме тому метою даного курсу є підвищити

[САЙТ](#)

обізнаність громадян з можливостями реалізації їх права на доступ до публічної інформації та допомогти державним службовцям повноцінно виконувати вимоги закону та уникати порушень.

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВЛАДОЮ

[САЙТ](#)

У вашому місті (містечку, селі) є депутати. Вони щодня ходять на роботу і щось виконують – готують питання на розгляд рад, проводять громадські слухання, ухвалюють певні рішення... Також є мер або голова ОТГ (якому допомагає його команда = адміністрація) – то що вони роблять на своїй роботі? Враховуючи, що і перших, і других обрали ми з вами як громадяни, ми просто зобов'язані регулярно цікавитися їх діяльністю та результатами їх роботи.

Навчаючись за програмою, ви здобудете знання та поглибите розуміння щодо таких громадянських компетенцій:

- взаємодіяти з владою та вміти знаходити рішення, працюючи з інтересами усіх зацікавлених сторін: курс «Громадськість та влада: дієві механізми впливу»
- здійснювати контроль за владою (не перетворюючись на політиків): курс «Громадський контроль»
- моніторити публічні закупівлі у системі Prozorro і протистояти корупції в цій сфері: курси «Публічні контракти та громадський моніторинг» і «Боротьба з корупцією в державних закупівлях»
- знаходити і аналізувати необхідну інформацію у основних відкритих державних реєстрах: курс «Відкриті електронні реєстри»
- користуватися сучасними цифровими інструментами (петиції, громадські бюджети тощо) в інтересах громади і для розбудови відкритого суспільства: курс «Практикум активіста цифрової епохи».

ПРАКТИКУМ АКТИВІСТА ЦИФРОВОЇ ЕПОХИ.

[САЙТ](#)

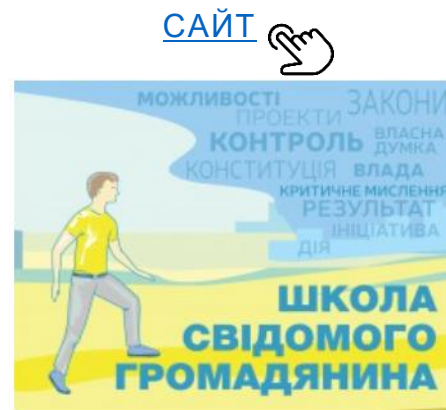
ПОСІБНИК З ІНСТРУМЕНТІВ Е-ДЕМОКРАТІЇ

Автори допоможуть слухачам розібратись з тим, що таке електронна (або цифрова) демократія, яким чином та за допомогою яких інструментів можна впливати на органи влади та місцевого самоврядування, одержувати державні послуги, долучатись до процесів керування країною, створити свій проект та змінювати цей світ на краще. Завдання - надати практичні знання від відомих українських та міжнародних експертів з е-демократії, відкриваючи громадянам нові можливості.

ШКОЛА СВІДОМОГО ГРОМАДЯНИНА

Школа Свідомого Громадянина (ШУГ) – програма громадянської освіти, започаткована засновниками «Відкритого Університету Майдану» та ініціативи «Діалоги на Майдані» ще в січні-лютому 2014 р. Мета цієї програми – формування проактивного громадянського суспільства в регіонах України: допомога місцевим активістам у пошуку ідей та формуванні команд, які візьмуться за реалізацію проектів у своїх громадах.

Школа Свідомого Громадянина

Програма ШУГ є комплексною і передбачає ґрунтовну теоретичну підготовку (основи соціальної психології, конституційного ладу, процеси розвитку суспільства з точки зору інтегральної динаміки, розуміння соціального капіталу), а також практичні курси, які навчають тому, як контролювати місцеву владу, як успішно ініціювати та реалізовувати соціальні проекти.

Для опанування програми потрібно успішно завершити курси з переліку:

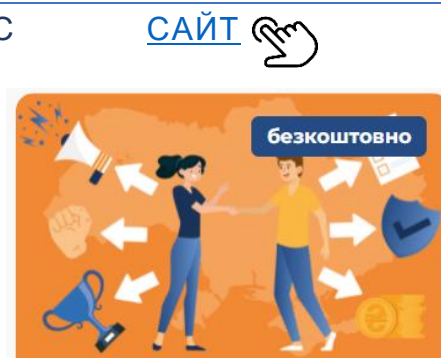
- 1) Вступ до критичного мислення (О. Карачинський).
- 2) Конституція України: абетка громадянина (О.Москалюк).
- 3) Інтегральна динаміка (В. Пекар).
- 4) Громадський контроль (О. Солонтай).
- 5) Ефективне управління спільною власністю через ОСББ (О. Голубенко, О. Стасів).
- 6) Хто є хто? Психологічний вік людей та спільнот (А. Валенса).
- 7) Креативний активізм (Д. Шерембей).
- 8) Соціальний капітал (Н. Склярська).
- 9) Як полагодити світ навколо себе? (А. Леухіна, А. Фінберг).
- 10) Права людини в дії (О. Матвійчук).

ГРОМАДСЬКА ТА ПОЛІТИЧНА УЧАСТЬ: БАЗОВИЙ КУРС

Команда експертів ГО «Молода Черкащина» у партнерстві з Міжнародною Фундацією Виборчих Систем (IFES) представляє курс, який допоможе всім охочим зрозуміти структуру політичної системи України. Ви дізнаєтесь, як саме можете впливати на суспільно-політичні процеси та чому такою важливою є рівність жінок та чоловіків.

Упродовж навчання ви зможете:

- розібратися, як влаштована наша держава та як взаємодіють її різні органи;
- дізнатися, звідки беруться гроші у бюджеті та як їх можна контролювати;
- ознайомитися із виборчими системами та законодавством;
- дізнатися більше про планування виборчої кампанії;
- дослідити, як громадяни можуть впливати на владу;

Громадська та політична участь: базовий курс

- навчитися протидіяти сексизму та зрозумієте, чому (досі) потрібно боротися за рівність прав жінок і чоловіків.

Наша мета не лише надихнути жінок та чоловіків на громадське та політичне лідерство та рівноправне партнерство, а й ознайомити з конкретними інструментами, які допоможуть бути ефективнішими на цьому шляху. Цей базовий курс допоможе тим, хто ще не має достатньо знань і досвіду в громадсько-політичній діяльності.

ДОЛУЧАЙТЕСЯ ДО КУРСУ, ЩОБ:

- зрозуміти структуру влади в Україні та повноваження різних гілок влади;
- дізнатися, які інструменти громадської участі вже працюють в нашій країні та як їх можна використовувати;
- зрозуміти, які компетенції слід розвивати в собі для ефективного політичного або громадського лідерства;
- дізнатися, як протидіяти стереотипам та сексизму та чому потрібні гендерні квоти;
- надихнутися прикладами політичних та громадських лідерок;
- жінкам – переконатися, що їхня активна участь в політичних процесах бажана та необхідна;
- чоловікам – переконатися, що їхня підтримка та готовність до партнерства є важливим складником політичного процесу.

БІБЛІОТЕКА В СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ ФЕЙСБУК – ОФОРМЛЮЄМО СТОРІНКУ БІБЛІОТЕКИ

Бібліотека в соціальній мережі Фейсбук – оформлюємо сторінку бібліотеки : практичний poradnik / Департамент культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. універс. наук. б-ка ; ред.-уклад. В. С. Завгородня. – Харків : ХОУНБ, 2021. – 38 с.

Видання містить практичні поради щодо створення сторінки бібліотеки в соціальній мережі Фейсбук та її подальшого оформлення і ведення.

Розглянуті такі питання: як створити сторінку бібліотеки в соціальній мережі Фейсбук, як її оформити, зробити гармонійною та цікавою. Надані ідеї, чим саме ви можете ділитися зі своїми користувачами на сторінці вашої бібліотеки.

[Завантажити](#)

БІБЛІОТЕКА В INSTAGRAM

Бібліотека в Instagram : де брати ідеї та натхнення : інформаційно-методичні матеріали / Управління культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. універс. наук. б-ка ; ред.-уклад. В. С. Завгородня. – Харків : ХОУНБ, 2020. – 24 с.

В методичних матеріалах зібрано всі можливі ідеї та теми для публікацій в Instagram, які використовуються при веденні сторінки Харківської ОУНБ (@lib.kh_).

Також вам пропонують ознайомитися із цікавими і гармонійними сторінками бібліотек України та світу, які можна брати за приклад для себе, сторінками книжкових блогерів та іншими місцями, де ви можете черпати ідеї для сторінки своєї бібліотеки.

[Завантажити](#)

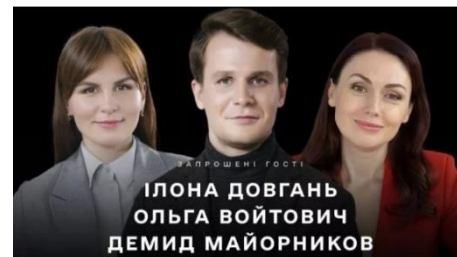

С4. БЕЗПЕКА У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

ОСНОВИ КІБЕРГІЄНИ

Високий рівень комп'ютеризації вимагає дотримання певних правил поведінки для забезпечення себе та оточення від загроз в інформаційній сфері. Цей курс покликаний допомогти засвоїти базові принципи кібергієни та типові алгоритми дій у разі виявлення ознак інформаційних атак. Протягом навчання ви дізнаєтеся за допомогою реальних прикладів, як не стати жертвами зловмисників.

[САЙТ](#)

КІБЕРНЯНІ

Світ навколо нас невпинно діджиталізується. Все більше часу ми проводимо у цифровому середовищі - сервіси для бізнесу та розваг, онлайн-кінотеатри та соцмережі, телемедицина та ігри, та ще багато іншого доступне у наших персональних комп'ютерах та смартфонах. Своїм помічникам-гаджетам та інтернет-сервісам ми доручаємо знати все більше чутливої інформації про нас, але не завжди розуміємо з якими загрозами можемо зустрітися, бо злочинці та шахраї є не тільки у реальному світі. З цього курсу ви дізнаєтеся, як мінімізувати ризики втрати вашої приватної, чутливої інформації. Як попередити кібератаку або кібершахрайство та як швидко відновитися після них у випадку, якщо вони все ж таки сталися.

[САЙТ](#)

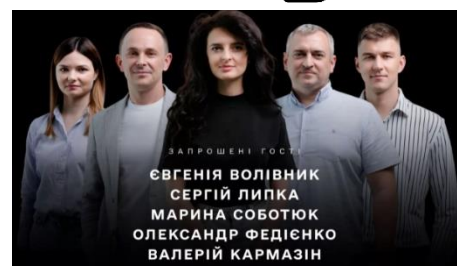

ОБЕРЕЖНО! КІБЕРШАХРАЇ

Зі стрімким розвитком технологій та впровадженням їх у повсякденне життя дедалі більше конфіденційної інформації зберігається на мобільних пристроях. Кібершахрайство з сім-картою стає поширеною проблемою, адже жертвою може стати будь-хто — від звичайних громадян до власників компаній.

Під час курсу ви дізнаєтесь, як захиститися від дій зловмисників. Засвоїте покрокові інструкції для ефективного захисту своїх приватних даних. Дізнаєтеся про вдалі приклади боротьби з кібератаками.

[САЙТ](#)

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА У ЦИФРОВОМУ СВІТІ

[САЙТ](#)

Ми живемо у дивні часи - кожен з нас постійно під'єднаний до глобальної мережі Інтернет, а вплив цифрових технологій на нашу взаємодію із оточуючим світом стає все більш суттєвим. Ми можемо миттєво знайти відповіді на питання, що нас цікавить, можемо за власним бажанням спілкуватися з ким завгодно, в будь-який час та з будь-якої точки на планеті. Але всі ці досягнення мають і зворотній бік. В сучасному світі, де пристрої поєднані у спільну мережу, зловмисникам стало набагато простіше знаходити слабкі місця і чинити вторгнення. Всі ми є потенційними мішенями, і саме тому ми повинні набути навичок кібербезпеки для захисту себе, своєї родини та інформаційного середовища наших громадянських проектів.

Інформаційна безпека у цифровому світі

Цей курс надасть вам можливість зрозуміти, як саме і чому вас можливо атакувати. Ви дізнаєтеся про ті кроки, яких необхідно вжити для підвищення рівня вашої інформаційної безпеки, що дозволить вам скласти дієву програму захисту ваших інформаційних ресурсів.

ЦИФРОВА БЕЗПЕКА ТА КОМУНІКАЦІЯ В ОНЛАЙНІ

[САЙТ](#)

Навички активного спілкування через соціальні мережі сьогодні потрібні кожному. Facebook, Twitter, YouTube та інші мережі вже давно вийшли за рамки особистого спілкування і є потужними комунікаційними платформами, які допомагають як побудувати власний бренд, так і бути віртуальним представництвом для державних, бізнесових, громадських організацій. Але при цьому варто не забувати про цифрову безпеку та вміло користуватися пристроями, які ви застосовуєте у такій комунікації.

Цифрова безпека та комунікація в онлайні

У курсі об'єднані два напрями: спілкування в онлайні та цифрова безпека, аби ви могли навчитися ефективно комунікувати і водночас не ризикувати особистими даними.

ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ

[САЙТ](#)

Постійний розвиток цифрової трансформації та переведення більшості послуг в онлайн неминучі та потрібні! Проте важливо вміти захистити персональні дані, щоб отримувати від цього лише користь. Курс допоможе вам розібратися: що таке персональні дані, які права у вас є щодо захисту персональних даних, що таке політика приватності, як безпечно користуватися онлайн-послугами компаній, як користуватися соціальними мережами без шкоди для персональних даних та ін.

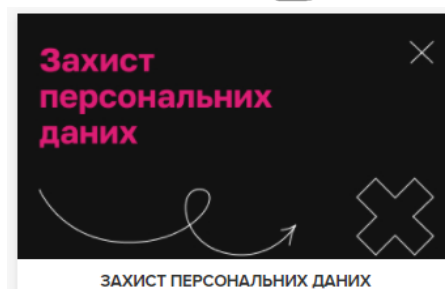
ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

Онлайн-курс про захист персональних даних розкаже, що таке персональні дані, хто їх може використовувати та як їх захистити.

Курс розроблено Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та Офісом Ради Європи в Україні в рамках Спільного проєкту «Європейський Союз та Рада Європи працюють разом задля посилення операційної спроможності Офісу Омбудсмена у захисті прав людини» — у співпраці зі студією онлайн-освіти EdEra.

У цьому курсі ви дізнаєтеся: що таке персональні дані; хто і як може їх використовувати; на що ви підписуєтеся, коли ставите «хрестик» біля згоди на обробку персональних даних; як заперечити проти обробки персональних даних; інші корисні поради, які допоможуть захистити персональні дані.

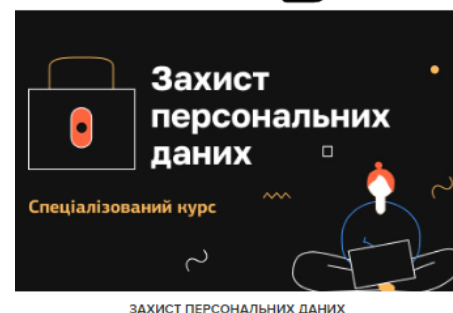
[САЙТ](#)

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

Спеціалізований курс для державних службовців та осіб, які працюють з персональними даними. Курс розроблено Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та Офісом Ради Європи в Україні в рамках Спільного проєкту «Європейський Союз та Рада Європи працюють разом задля посилення операційної спроможності Офісу Омбудсмена у захисті прав людини» — у співпраці зі студією онлайн-освіти EdEra.

[САЙТ](#)

ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Стрімкий розвиток інформаційного суспільства, зокрема мережі Інтернет, створює нові загрози в нашому житті.

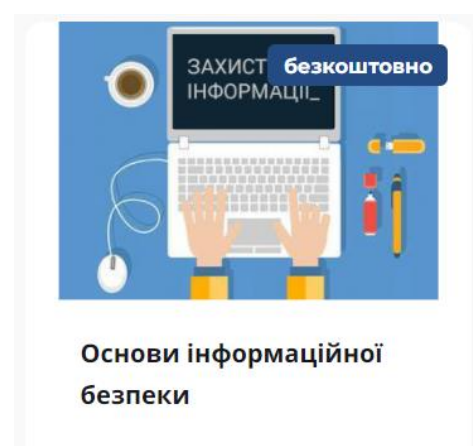
Сучасний світ потребує нових знань, котрих не дають в школах і більшості університетів. Парадокс! Мільйони людей користуються комп'ютерами, знають про існування вірусів, але не розуміють, як себе убезпечити від їх дій. Саме про це йтиметься в даному курсі. Ми розповімо про сучасний електронний світ і як вижити в океані існуючих кіберзагроз, захистити свої особисті дані та фінанси.

Тож головна мета курсу: донести до користувача базові правила поведінки з персональною інформацією в умовах реального зближення фізичного та віртуального світів.

ЩО ВИ ЗДОБУДЕТЕ ПРОТЯГОМ ЦЬОГО КУРСУ:

- Дізнаєтеся, які існують основні кіберзагрози, хто і навіщо їх створює.

[САЙТ](#)

- Зрозумієте, кого найчастіше атакують і чому не можна легковажно ставитись до загроз сучасного інформаційного суспільства.
- Отримаєте готові поради, як захистити особисту інформацію від втрати чи крадіжки, окремо буде розглянута тема безпеки електронних фінансів.
- Засвоїте прості та доступні принципи безпечної роботи з мобільними пристроями, зокрема, смартфонами та планшетами.

SCORM КУРС №23 БЕЗПЕКА В ІНТЕРНЕТІ

[САЙТ](#)

Вітаємо на курсі “Безпека в Інтернеті”. За наступні 3 уроки ти дізнаєшся, які ризики виникають під час користування сучасними технологіями та як їх зменшити. Зрозумієш, як безпечно використовувати онлайн та мобільний банкінг. Навчишся захищати себе та своїх дітей від небезпек цифрового світу.

SCORM Курс №23 Безпека в Інтернеті

Курс розрахований на всіх громадян, яким потрібно швидко та якісно оволодіти навичками особистого кіберзахисту, а також захисту своїх дітей в мережі Інтернет та в соціальних мережах.

Над курсом працювали: куратор, розробник та методолог - Володимир Азовський і методолог Вікторія Дівонька.

ПОСІБНИК З ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

Посібник з європейського права у сфері захисту персональних даних : посібник / [Агенція Європейського Союзу з питань основоположних прав ; Рада Європи – Європейський суд з прав людини]. – [Київ : К.І.С., 2015]. – 216 с.

Посібник створено Агентством Європейського Союзу з питань основоположних прав (FRA) та Радою Європи спільно з Секретаріатом Європейського суду з прав людини та Європейським інспектором із захисту даних. Переклад українською здійснив Спільний проєкт «Європейський Союз та Рада Європи працюють разом задля посилення операційної спроможності Омбудсмена у захисті прав людини».

Мета цього посібника – підвищення обізнаності та розширення знань щодо правил захисту персональних даних, особливо правників, що не є фахівцями в цій сфері, але мають справу з питаннями захисту персональних даних у своїй роботі. Посібник стане корисним для адвокатів, суддів, представників інших юридичних професій, а також працівників інших органів, в тому числі й громадських організацій, перед якими можуть постати правові питання, пов'язані із захистом персональних даних.

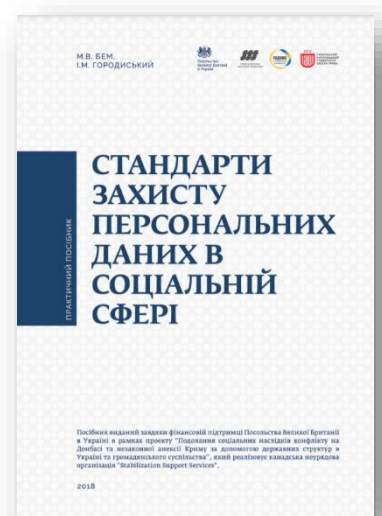
[Завантажити](#)

СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Бем М. В. Стандарти захисту персональних даних в соціальній сфері / М. В. Бем., І. М. Городиський. – Львів : [б.в.], 2018. - 110 с.

Одним із актуальних питань, яке потребує особливої уваги, є питання захисту персональних даних осіб, що отримують соціальну допомогу та захист від держави. Події останніх років по всьому світу постійно доводять, які великі ризики несе недобросовісна обробка персональних даних. Цей посібник має на меті показати способи та шляхи здійснення належної обробки та захисту персональних даних державними органами, які здійснюють діяльність в сфері соціального захисту, а також принципи і стандарти, на яких має ґрунтуватися робота з обробки та захисту. При його підготовці автори виходили з національного законодавства та європейських стандартів захисту персональних даних, в тому числі новому Регламенту ЄС щодо захисту персональних даних, який вступає в дію 25 травня 2018 р.

Посібник може бути корисним працівникам органів та установ соціального захисту в Україні усіх рівнів, громадським активістам, які працюють в сфері соціального захисту вразливих осіб та усім, хто цікавиться захистом персональних даних в Україні.

[Завантажити](#)

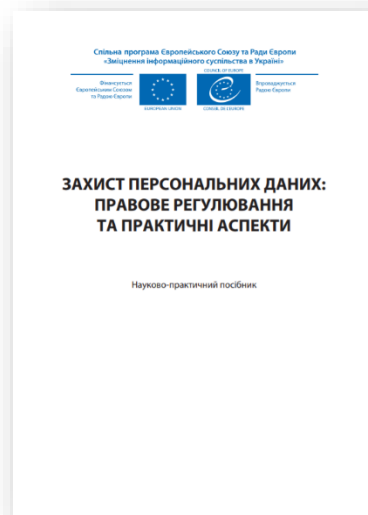

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Захист персональних даних: правове регулювання та практичні аспекти : науково-практичний посібник / [М. В. Бем, І. М. Городиський, Г. Саттон, О. М. Родіоненко]. – [Київ : К.І.С., 2015]. – 220 с.

Посібник складено за програмою навчального курсу «Захист персональних даних: правове регулювання та практичні аспекти», що спрямований на підвищення рівня обізнаності щодо регулювання захисту персональних даних та процесу їх обробки в Україні. У посібнику викладені основні юридичні інструменти регулювання захисту персональних даних та порядок і процедури їх застосування.

[Завантажити](#)

С5. РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ ТА НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ

ФІНАНСОВИЙ СЕНСЕЙ

Вміння управляти особистими фінансами – запорука фінансової свободи та незалежності молодій людині. Під час курсу блогер разом зі слухачами експериментує, ділиться досвідом і дізнається нове про фінанси.

Фінансовий сенсей розглядає реальні важливі життєві ситуації: як планувати бюджет та заощаджувати, відкладати кошти та накопичувати на омріяну річ, як користуватися кредитним лімітом і не сплачувати відсотки, як вберегти свої кошти від кібершахраїв і управляти своїми грошима онлайн у будь-якому куточку світу та ще багато цікавих банківських інсайтів.

[САЙТ](#)

ЦИФРОВІ ГРОШІ

Ви дізнаєтеся: як використовувати кредитні кошти без сплати відсотків; як потроху відкладати гроші на депозит; як використовувати смартфон чи розумний годинник замість гаманця; як сплачувати комунальні послуги, поповнювати рахунок чи переказувати гроші на картку іншій особі, не виходячи з будинку; які основні правила використання картки, що допоможуть уникнути неприємних ситуацій. Участь в освітньому серіалі взяли представник ПриватБанку Сергій Макарєнко та голова громадської організації «ІТ-бабусі» Ольга Філіппова.

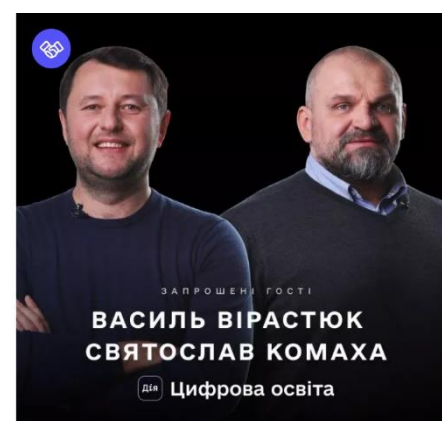
[САЙТ](#)

ОПЛАТА КОМУНАЛКИ ОНЛАЙН. ЗАЛИШАЙСЯ ВДОМА

Оплата комунальних платежів онлайн — це єдиний безпечний для здоров'я варіант оплати під час карантину! Освітній серіал допоможе громадянам, особливо людям поважного віку, навчитися різними способами оплати комунальних платежів, не виходячи з дому. Темі серій охоплюють оплату комунальних платежів: на сайтах комунальних підприємств, за допомогою платіжного сервісу, на сайтах банків, у мобільних застосунках банків. Участь в освітньому серіалі взяли заслужений майстер спорту України Василь Вірастюк і експерт із онлайн-платежів Святослав Комаха.

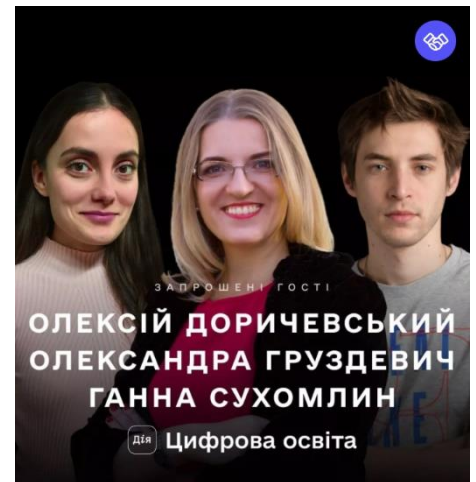
[САЙТ](#)

10 ЗАПИТАНЬ ФІНАНСОВОМУ КОУЧУ

Знання з фінансової грамотності дають можливість розумно використовувати різні фінансові інструменти (кредити, депозити) і отримувати користь з цього. Чим більше людей вміють обирати банк для обслуговування, вид кредиту чи депозиту, тим більше зростає фінансова обізнаність. Під час курсу ви дізнаєтеся, як обирати банк, як визначати найкращий вид кредиту для вас, що потрібно знати про депозити. У підготовці серіалу взяли участь спеціалісти НБУ, Фонду гарантування вкладів, IFC та фінансовий радник-практик.

[САЙТ](#)

ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ ГРОМАДЯНИНА

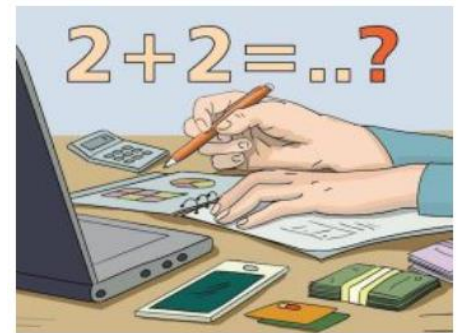
Чи добре ми розуміємо, що стоїть за такими поширеними гаслами, як: "Подбайте про пенсію! Заощаджуйте! Керуйте своїм фінансовим майбутнім!"?

Складаючи цю програму, ми мали на меті подолати стереотипи, що роками пускали коріння в наших головах на кшталт «держава потурбується про мою пенсію». Взяти на себе відповідальність за власну фінансову ситуацію та її розвиток у майбутньому (звичайно, за умови, що ваша діяльність не шкодить іншим членам суспільства) – чудовий приклад громадянської дії.

Наразі пропонуємо такі курси для проходження програми:

- 1) Особистий та сімейний бюджет: основи
- 2) Кредит – це зло?
- 3) Фінансове обґрунтування управлінських рішень.

[САЙТ](#)

Фінансова грамотність громадянина

ДРУЖНІ ЦИФРОВІ ФІНАНСИ

Освітній серіал допоможе вам сформувати сімейний бюджет, розрізнити дебетову та кредитну картки, ознайомитися з особливостями кредитів і депозитів, знати про валютний рахунок і онлайн-банкінг.

[САЙТ](#)

ПРОСТО ПРО ГРОШІ

Управляти особистими фінансами так само важливо, як і управляти часом. Але здається, що це дуже складно. На цьому курсі ми переконуємо вас, що сучасна банківська система покликана зробити фінансове життя клієнтів більш простим, комфортним і безпечним. Також розвіємо найбільш поширені міфи про банки та дамо відповіді на найактуальніші запитання:

- Як обрати надійний банк?
- Які кроки слід зробити, щоб відкрити рахунок?
- Який вид депозиту і яку валюту обрати, щоб мати зиск?
- Як правильно позичати гроші?
- Як позбутися страху перед кредитами і навіть заробляти на користуванні кредитною картою?
- Які банківські послуги зроблять ваше фінансове життя комфортнішим?
- І, нарешті, як убезпечити свої кошти від шахраїв?

[САЙТ](#)

Просто про гроші

ТРЕНІНГ ДЛЯ ТРЕНЕРІВ

Освітній серіал для майбутніх тренерів з цифрової освіти. Серіал має формат живих прикладів, як треба проводити та будувати заняття із цифрової грамотності для людей різного віку. Також включає комедійні скетчі, які показують, як точно НЕ треба робити. Саме тому він виглядає свіжо та легко, адже через гумор навчатися - одне задоволення. Участь у серіалі взяли актори студії Мамахохотала та автор телеграм-каналу «Технології, медіа та суспільство», керівник редакції Liga.Tech Андрій Бродецький.

[САЙТ](#)

БІБЛІОТЕКИ У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

[САЙТ](#)

Впевнені, що кожен з вас чув, читав, а можливо вже й включений у досягнення Цілей сталого розвитку.

Існує 17 Глобальних цілей. Вони взаємопов'язані — успіх в одній із них залежить від вирішення завдань в інших. До їх досягнення залучаються держава, бізнес і громадянське суспільство усіх країн світу. Кожна з країн має власний контекст - і, відповідно, акцентується на певних цілях.

Чому ми зробили цей курс для бібліотекарів? Як активні громадяни, відповідальні перед наступними поколіннями, ми маємо і можемо щодня робити особистий внесок в реалізацію Цілей сталого розвитку. Але ми ще й бібліотекарі. Маємо щастя та відповідальність працювати в бібліотеках.

Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку

Бібліотеки – унікальні соціальні інституції, які можуть бути включені в усі галузі та сфери суспільного життя, і мають великий потенціал долучитися до їхнього інтенсивного поступу. Це ж стосується і досягнення Цілей сталого розвитку. Тут ми спроможні впливати як на виконання завдань на шляху до Цілей, так і на те, щоб до їхньої реалізації долучилося якомога більше людей.

Цей онлайн курс присвячений ролі бібліотек у досягненні Цілей сталого розвитку. Автори курсу в доступній формі пояснюють слухачам сутність кожної Цілі та демонструють можливості й успішні приклади - як бібліотеки сприяють їх досягненню.

Для кого цей курс:

Курс орієнтований на працівників бібліотек всіх видів і типів, які щиро прагнуть зробити свій внесок у досягнення Цілей сталого розвитку у своїх громадах, спільнотах та у глобальному вимірі.

БІБЛІОТЕКА – ВІДКРИТИЙ ПУБЛІЧНИЙ ПРОСТІР

[САЙТ](#)

Ми змінюємо світ, а світ змінює нас. І такі традиційні суспільні атрибути, як от книга, школа, бібліотека раптом набувають нового змісту та незвичної форми.

Розглядаючи світлини супертехнологічних бібліотек, побудованих за кордоном, ми тихо зітхаємо і натхненно віримо, що наші користувачі також будуть задоволені і щасливі. Згодом. А поки ми шукаємо ідеї, аби їх здивувати.

Ви теж шукаєте? Повірте, ви їх знайшли – саме ті інновації, викладені цікаво і доступно, які реально втілити в життя навіть за умови обмежених ресурсів. Саме ті приклади, які допоможуть вам переконати представників місцевого самоврядування, що спроможна громада починається з бібліотеки. Саме те бачення, яке розділять з вами надійні партнери. Саме ту цінність, якої прагнуть ваші користувачі.

Для кого цей курс:

Курс орієнтований на працівників невеликих бібліотек (міських, районних, сільських), які щиро прагнуть зробити свою бібліотеку сучасною і відкритою для різних категорій користувачів.

Бібліотека - відкритий публічний простір

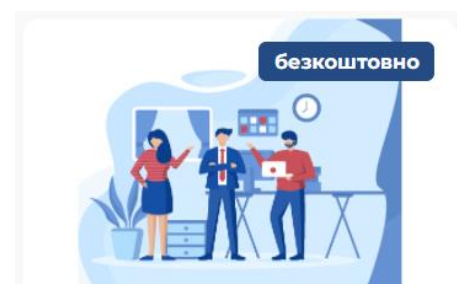
КУЛЬТУРА ТА ПОЛІТИКА:

[САЙТ](#)

БАГАТОЗНАЧНІСТЬ (ВЗАЄМО)ЗВ'ЯЗКІВ

Школа політичної аналітики спільно з Українським культурним фондом презентують безкоштовний масовий відкритий онлайн-курс «Культура та політика: багатозначність (взаємо)зв'язків».

Якщо ти хочеш зануритися у справжній «гуманітарно-суспільствознавчий» космос, то цей курс саме для тебе. В Україні тема (взаємо)впливів між політикою та культурою недостатньо досліджена, тому ми хочемо започаткувати міждисциплінарний напрям освітніх програм і досліджень про «стосунки» цих двох сфер. Ми не лише розглядаємо питання зв'язків політики з культурою та мистецтвом - у цьому курсі лектори намагалися проблематизувати цю тему, наштовхнути слухачів на роздуми про те, як політичні процеси можуть формувати порядок денний культурного життя і, водночас, чому політика та ідеології неможливі без мистецьких засобів свого втілення.

Культура та політика:
багатозначність
(взаємо)зв'язків

Регіональний консультаційно-тренінговий центр
Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека
м. Запоріжжя, просп. Соборний 142, каб. 69
Тел.: (096) 215-10-90, rctc.zounb@gmail.com
<https://www.facebook.com/groups/rctcZOUNB>